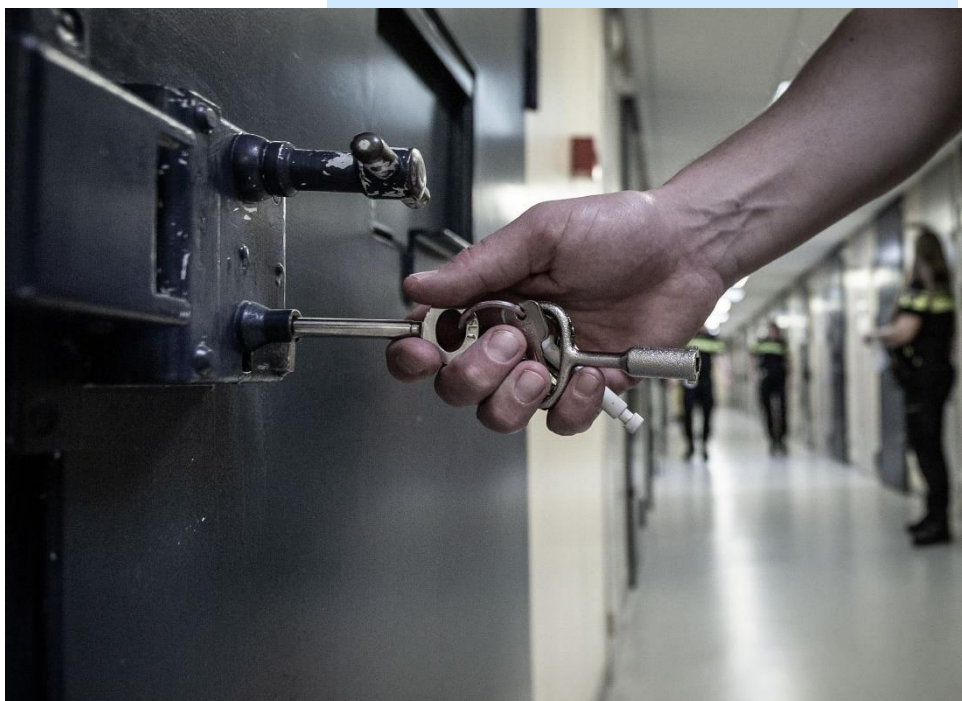


2023

Jaarverslag CTA Noord-Nederland



Commissie van Toezicht Arrestantenzorg
Noord-Nederland
Postbus 107
9400 AC Assen
Telefoon: 0611525159
Email: commissie-toezicht-arrestantenzorg.nn.politie.nl
Website: www.toezichtarrestantenzorg.nl

1.	Inleiding	2
2.	De commissie	3
2.1	De wettelijke basis	3
2.2	Samenstelling van de commissie.....	4
2.3	De taken en werkwijze van de commissie.....	4
3.	Bevindingen (samenvatting uitgevoerde CTA-insp.).....	6
3.1	Insluiting/binnenkomst arrestant	6
3.2	Verblijf/huisvesting	6
3.3	Verblijf/verzorging en bejegening.....	7
3.4	Veiligheid, calamiteiten en BHV	8
3.5	Bijzondere aandachtspunten.....	8
3.6	Ontvangst, rondleiding en verkregen informatie.....	9
3.7	Specifieke aandacht voor jeugdigen, verslaafden en psychische aandoeningen.....	9
3.8	Bevindingen van arrestanten	9
3.9a	Conclusies en aanbevelingen per locatie.....	10
3.9b	Overzicht van inspectie en locaties	18
4.	Conclusies en aanbevelingen door de CTA.....	19

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg in de Eenheid Noord-Nederland (hierna: 'CTA').

In 2023 werden door de CTA de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- 35 inspecties bij bureaus met ophoudkamers in Noord-Nederland, inclusief de Waddeneilanden.
- 8 inspecties bij de drie verschillende cellencomplexen in Assen, Groningen en Leeuwarden en de rechtbanken Assen, Groningen en Leeuwarden.
- 5 CTA commissievergaderingen waarin o.a. de inspectieverslagen werden vastgesteld.
- 5 afstemmings-overleggen met de Politie Noord-Nederland, aansluitend op de CTA commissievergaderingen om geconstateerde conclusies en aanbevelingen te bespreken.
- Deelname aan landelijke vergaderingen en bijeenkomsten.

De diverse onderwerpen worden elders in dit jaarverslag nader toegelicht.

Vooraf kan worden opgemerkt dat alle CTA-inspecties in 2023 op een plezierige, open en constructieve wijze hebben plaatsgevonden.

De afstemmings-overleggen met de Politie Noord-Nederland vonden altijd op een vergelijkbare wijze plaats (zie werkwijze CTA).

Waar praktisch en organisatorisch mogelijk, werden daarin veel bespreekpunten snel en consequent opgepakt.

Door persoonlijke omstandigheden binnen de commissie kon in het vierde kwartaal van 2023 een aantal geplande inspecties niet worden uitgevoerd. Deze zullen in het eerste kwartaal van 2024 alsnog plaatsvinden.

2. De commissie

2.1 De wettelijke basis

Gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Nationale Politie per 1 januari 2013, is per dezelfde datum de Regeling beheer politie en als afgeleide hiervan de Regeling toezicht arrestantenzorg 2013 van kracht geworden. Deze regeling omschrijft onder andere de samenstelling, taken en werkwijze van de commissie. Tevens staat de rol van het landelijk centrum benoemd, dat zich concentreert op uniformering van de inspecties op basis van kwaliteitscriteria.

Per 1 juli 2015 is de Regeling beheer politie vervangen door het Besluit beheer politie. Daarin is de grondslag voor het toezicht op arrestantenzorg vastgelegd. De Minister van Justitie en Veiligheid benoemt de (plaatsvervangend) voorzitter en leden van de commissies. De regels omtrent het toezicht zijn vastgelegd in voornoemde Regeling toezicht arrestantenzorg politie (Rtap).

Artikel 5; Regeling Toezicht Arrestantenzorg:

1. De commissie stelt zich regelmatig en op het door haar te bepalen tijdstip door inspecties op de hoogte van de toestand van de arrestantenzorg om haar taken zo goed mogelijk te kunnen vervullen.
2. De leden van de commissie hebben, op vertoon van een door de korpschef vastgesteld legitimatiebewijs waaruit blijkt dat zij lid zijn van de commissie, te allen tijde toegang tot de door de politie gebruikte locaties en vervoersmiddelen voor arrestantenzorg, behalve indien het een plaats betreft waar een ingeslotene in het kader van een politieonderzoek wordt gehoord of waar hij/zij medisch wordt onderzocht.
3. De leden van de commissie zijn, ter uitvoering van hun taken, bevoegd alle ingeslotenen en bezoekers van politiecellen en politiecellencomplexen vragen te stellen.
4. De leden van de commissie worden door de politiechef geïnformeerd over de veiligheidsvoorschriften en dienen de op grond daarvan gegeven aanwijzingen door ambtenaren van politie en het personeel, bedoeld in artikel 23, tweede lid, van het Besluit beheer politie, terstond op te volgen.
5. De politiechef brengt alle voor de uitoefening van de taken van de commissie van belang zijnde beleidsvoorschriften en uitvoeringsregels, feiten en omstandigheden, ter kennis van de commissie.
6. Leden van de commissie zijn tot geheimhouding verplicht van al hetgeen hen in de uitoefening van hun taken ter kennis komt behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot bekendmaking verplicht of uit de tenuitvoerlegging van hun taken de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

7. Van de bevindingen tijdens een inspectie wordt ten behoeve van de voor de arrestantenzorg direct verantwoordelijke leidinggevende een verslag gemaakt. De politiechef ontvangt een afschrift van dit verslag.

2.2 Samenstelling van de commissie

In 2023 zijn er geen wijzigingen geweest in de samenstelling van de commissie. De CTA bestond uit de volgende leden:

Voorzitter:	Dhr. J Lohuis, gep. Dienst Justitiële Inrichtingen
Lid:	Dhr. E.F. van der Goot, advocaat (overheids- en zorgsector georiënteerd op privaat- en het publiekrecht)
Lid:	Dhr. M.J. van Vliet, medisch specialist UMCG
Lid:	Mw. H. Gritter, gespecialiseerd maatschappelijk werker
Lid:	Mw. G. van Buuren, Forensisch verpleegkundige
Lid:	Dhr. H. De Rade, Veiligheidszorg Drenthe
Secretaris:	Mw. D. Jansen, secretaresse Politie Noord-Nederland, afdeling Bestuursondersteuning en assistent sectorhoofd DRIO.

2.3 De taken en werkwijze van de commissie

Conform artikel 50 van het Besluit beheer politie heeft iedere regionale eenheid een Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg (CTA), bestaande uit onafhankelijke leden.

Insluiting is zodanig ingrijpend dat de uitvoering van de zorg voor ingeslotenen, door de politie, door het gevangeniswezen of door andere instanties, zonder meer toezicht verdient. De CTA controleert cellencomplexen, ophoudkamers van politie, rechtbanken en het gerechtshof op huisvesting, veiligheid, verzorging en bejegening van de ingeslotene. De commissie heeft tevens de taak, gevraagd en ongevraagd, aan de politiechef advies uit te brengen en inlichtingen te geven omtrent aangelegenheden betreffende de arrestantenzorg. Commissieleden leggen de bezoeken aan de bureaus van politie in principe alleen af en hoeven een bezoek niet aan te kondigen. Sinds de Coronaperiode hanteert de CTA de handelswijze dat er in principe altijd een afspraak wordt gemaakt via een bedrijfsvoeringsspecialist, opdat geborgd is dat er een ambtenaar van politie aanwezig is die volledig op de hoogte is van het arrestantenproces en van het betreffende bureau. De leden van de commissie ontvangen van de ambtenaren van politie alle door hen gewenste inlichtingen ten behoeve van hun toezichthoudende taak. De inspecties worden vastgelegd in een inspectieverslag OHK (ophoudkamer) of CC (cellencomplex).

Commissievergaderingen CTA

De CTA komt ongeveer vijf keer per jaar bij elkaar voor een commissievergadering. Tijdens de commissievergadering worden de uitgevoerde inspecties en inspectieverslagen van de afgelopen periode besproken en vastgesteld. Na vaststelling van de verslagen worden deze doorgestuurd naar de voorzitter van het afstemmings-overleg van de Politie Noord-Nederland. De vergaderingen van de CTA Noord-Nederland hebben in 2023 plaatsgevonden op 17 januari, 19 april, 27 juni, 26 september en 13 december. Ongeveer drie weken na elke vergadering vindt het afstemmings-overleg met een vaste werkgroep van de politie plaats waarin de aandachtspunten uit de inspectieverslagen worden besproken en vastgelegd. Verder verlopen de CTA-vergaderingen volgens een vaste agenda, namelijk met de volgende punten: opening, mededelingen, ingekomen post, incidenten, bespreking van thema's die vanuit de inspecties naar voren komen, toelichting en bespreking inspectieverslagen van de afgelopen periode door het betrokken CTA lid, waarna het verslag in de vergadering wordt vastgesteld.

Afstemmings-overleg n.a.v. de CTA-bevindingen

Enkele weken na vaststelling van de CTA-inspectieverslagen worden deze besproken tijdens het Afstemmingsoverleg tussen de Politie Noord-Nederland en de CTA.

Aan dit Afstemmingsoverleg wordt deelgenomen door:

- Operationeel specialist Arrestantentaken (tevens voorzitter)
- Voorzitter CTA
- Secretaris CTA
- Gespecialiseerd medewerker Facilitair
- Gespecialiseerd medewerker Huisvesting
- Senior Beveiliging Rechtbank
- Bedrijfsvoering specialist (BHV)

Tijdens dit afstemmings-overleg wordt besproken en bepaald welke conclusies en aanbevelingen van de CTA verder worden onderzocht en afgehandeld. De uitkomsten hiervan worden met het CTA-inspectieformulier doorgestuurd naar de operationeel leidinggevende van de locatie waar de CTA-inspectie plaatsvond.

Bij urgente zaken en eventuele calamiteiten is hierover rechtstreeks contact tussen de voorzitter van de CTA en de operationeel specialist Arrestantentaken.

Jaarverslag CTA

Het jaarverslag wordt vastgesteld door de CTA Noord-Nederland. In het jaarverslag geeft de commissie inzicht over haar werkzaamheden en bevindingen. Vervolgens wordt deze besproken met de eenheidsleiding van de politie Noord-Nederland. Het jaarverslag wordt door de commissie tevens ter kennisgeving voorgelegd aan de regionale politiechef en het Regionaal Bestuurlijk Politie Overleg (RBPO) en de LCTA.

3. Bevindingen (samenvatting uitgevoerde CTA-insp.)

3.1 Insluiting/binnenkomst arrestant

I ► INSLUITING/ BINNENKOMST ARRESTANT			
	CELLEN	CELLEN	OPHOUDKAMERS
ok		83%	59%
Niet ok		8%	6%
nvt		0%	2%
Niet GC		8%	33%

Bij inspecties van de OHK konden de BVH gegevens in veel gevallen niet gecontroleerd worden omdat er op dat moment geen arrestanten aanwezig waren.

Bij ingenomen zaken van waarde was hiervoor een afsluitbare kast of kluisje aanwezig. Een enkele keer werd geconstateerd dat hierbij niet volgens de voorgeschreven procedure gewerkt werd.

Op alle bureaus zijn de huisregels in meerdere talen beschikbaar om uitgereikt te worden.

Bij het cellencomplex van de rechtbanken wordt dit mondeling met de verdachte doorgenomen omdat de huisregels hier afwijken van het verblijf in een OHK, CC of PI. Vaak zijn arrestanten i.v.m. de a.s. voorgeleiding of zitting gespannen en wordt om die reden voor een andere benadering gekozen, waarbij het overhandigen van geschreven huisregels niets past.

3.2 Verblijf/huisvesting

II ► VERBLIJF / HUISVESTING			
	CELLEN	CELLEN	OPHOUDKAMERS
ok		98%	89%
Niet ok		1%	9%
nvt		0%	0%
Niet GC		1%	2%

In nagenoeg alle gevallen zagen de bezochte bureaus er netjes, goed onderhouden en schoon uit.

De oogdouche vraagt in een aantal gevallen de nodige aandacht. Er werd in voorkomende gevallen veel kalkaanslag in de stortbak onder de oogdouche aangetroffen.

Het gebruik en reinigen van dekens bij verschillende OHK's vraagt de nodige aandacht. Het komt bij herhaling voor dat dekens los in een kast worden bewaard zonder dat kan worden vastgesteld of en wanneer deze voor het laatst gereinigd zijn. Bij andere bureaus is dit

procedureel wel weer goed geregeld en worden gereinigde dekens ingeseald bewaard voordat ze opnieuw gebruikt worden.

De rechtbank Assen is in 2023 gerenoveerd en ziet er netjes en schoon uit. Bij de rechtbank in Groningen is de hygiëne en het onderhoud onder de maat. Een geplande renovatie in 2023 heeft nog steeds niet plaatsgevonden, deze staat nu gepland voor 2024.

De cellencomplexen in Groningen, Leeuwarden en Assen zien er goed onderhouden, schoon en netjes uit. Na ieder gebruik worden de cellen gereinigd. Al jaren is de klimaatbeheersing in de personeelsruimte van het cellencomplex te Assen een ernstig aandachtspunt.

Medewerkers voelen zich hierin niet serieus genomen en hebben op eigen initiatief naar oplossingen gezocht (aankoop gordijnen).

3.3 Verblijf/verzorging en bejegening

III ► VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING			
	CELLEN	CELLEN	OPHOUDKAMERS
ok		92%	54%
Niet ok		3%	7%
nvt		0%	22%
Niet GC		4%	16%

Arrestanten verblijven maximaal 8 á 9 uur op een bureau met OHK. Zodra bekend is dat een langer verblijf noodzakelijk is worden ze doorgeplaatst naar één van de drie cellencomplexen in de regio. Bij het insluiten wordt zelden of nooit gebruik gemaakt van de medische checklist.

Een aantal keren werd vastgesteld dat ook in de cellencomplexen de medische checklist niet volgens de procedure gehanteerd werd. De checklist werd niet of gedeeltelijk ingevuld. Als reden hiervoor werd aangegeven dat de checklist als omslachtig werd ervaren. Hoewel het gebruik van de medische checklist niet dwingend is voorgeschreven, dient wel te worden aangetoond dat de lichamelijke en geestelijke toestand van ingeslotene wordt beoordeeld. Dat dit is gebeurd, kan het beste worden aangetoond door gebruik te maken van de medische checklist. De verzorging en bejegening van arrestanten in de cellencomplexen werd in alle gevallen door de arrestanten gewaardeerd. De arrestanten die hiervoor geïnterviewd werden gaven aan respectvol bejegend te worden. Er was voldoende gelegenheid om te luchten en te roken en de aangeboden maaltijden worden gemiddeld als goed beoordeeld.

3.4 Veiligheid, calamiteiten en BHV

IV ► VEILIGHEID / CALIMITEITEN EN BHV			
	CELLEN	CELLEN	OPHOUDKAMERS
ok		82%	60%
Niet ok		14%	20%
nvt		2%	18%
Niet GC		2%	1%

In de “beveiligingsdriehoek” (bouwkundige-elektronische en organisatorische beveiliging) bleken opnieuw de organisatorische beveiliging (voorschriften en procedures) de zwakste schakel. Zoals eerder gemeld werd de medische checklist niet of onvoldoende gehanteerd. Ook werd tijdens een inspectie vastgesteld dat executief medewerkers gewapend het cellencomplex betraden zonder hun wapens op te bergen in de daarvoor bestemde wapenkluisjes. Bij navraag bleek men moeite te hebben elkaar hierop aan te spreken. De BHV blijft bij nagenoeg alle inspecties een ernstig aandachtspunt. Door een samenloop van omstandigheden heeft de regio het nagenoeg een jaar zonder BHV coördinator moeten stellen, terwijl in de periode daarvoor de BHV organisatie door Corona al min of meer tot stilstand was gekomen. Aan de eis van minimaal één ontruiming per jaar wordt nagenoeg nooit voldaan. In enkele gevallen is er een achterstand van enkele jaren. Verslagen van ontruimingsoefeningen worden vrijwel nooit met medewerkers besproken. In Meppel is het bureau sinds enkele jaren gehuisvest in het gemeentehuis van Meppel. Van een BHV samenwerking tussen de gemeente en de politie is bij medewerkers niets bekend. Een ontruimingsoefening heeft voor zover bekend nog nooit plaatsgevonden.

3.5 Bijzondere aandachtspunten

V ► BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN			
	CELLEN	OPHOUDKAMERS	
ok	59%	50%	
Niet ok	36%	38%	
nvt	0%	3%	
Niet GC	5%	9%	

De inzet van ketenpartners en psycholance voor personen met verward gedrag wordt door de executief medewerkers als erg positief ervaren. Het heeft aantoonbaar geleid tot verminderde insluiting van verwarde personen in de cellencomplexen. Voor opmerkingen m.b.t. de bedrijfshulpverlening wordt verwezen naar de eerder gemaakte opmerkingen in dit verslag en de samenvatting daarvan onder de conclusies en aanbevelingen.

3.6 Ontvangst, rondleiding en verkregen informatie

VI ► ONTVANGST, RONDLIEDING, VERKREGEN INFORMATIE			
	CELLEN	CELLEN	OPHOUDKAMERS
ok		100%	99%
Niet ok		0%	1%
nvt		0%	0%
Niet GC		0%	0%

De ontvangst, rondleiding en verstrekte informatie bij de CTA-inspecties verdient alle lof. Bij alle inspecties wordt dit als gastvrij en open ervaren.

3.7 Specifieke aandacht voor jeugdigen, verslaafden en psychische aandoeningen

Bij minderjarige arrestanten worden altijd de ouders/verzorgers hierover geïnformeerd. In de cellencomplexen wordt in de meeste gevallen gewerkt met een vast aanspreekpunt voor de minderjarige. Het cellencomplex te Groningen beschikt over enkele cellen die speciaal voor minderjarigen zijn ontworpen en ingericht.

Verslaafden en arrestanten met psychische aandoeningen worden zo snel mogelijk overgebracht naar één van de cellencomplexen en z.s.m. bezocht door een GGD-arts. Verder is er door de medewerkers van de drie cellencomplexen gestart met een werkgroep "Kwetsbare Personen". Vanuit deze werkgroep waaraan ook wordt deelgenomen door ketenpartners vanuit de zorg worden de overige medewerkers over de aandachtspunten en zorg achtergronden geïnformeerd.

3.8 Bevindingen van arrestanten

Bij inspecties van bureaus met OHK werden geen arrestanten bezocht en besproken. In de meeste gevallen waren er op dat moment geen arrestanten aanwezig. Daar waar wel arrestanten aanwezig waren, werden die op het moment van de inspectie verhoord. Bij de cellencomplexen werden negen mannelijke, één vrouwelijke en één minderjarige arrestant bezocht en gesproken. In alle gevallen vond men de bejegening en verzorging goed. Er was voldoende tijd om te luchten en te roken. De maaltijden werden als voldoende tot goed gekwalificeerd.

De minderjarige arrestant werd meerdere keren per dag in de gelegenheid gesteld om telefonisch contact met zijn ouders te hebben. Hij had voor vragen e.d. bij de medewerkers een vast aanspreekpunt.

3.9a Conclusies en aanbevelingen per locatie

De conclusies en aanbevelingen zijn per bureau/cellencomplex hierna in het verslag weergegeven.

Een samenvatting van de belangrijkste conclusies en aanbevelingen van de CTA in 2023 zijn afsluitende in het jaarverslag 2023 opgenomen.

OHK Ameland

Medewerkers van Ameland vragen om toezending van het inspectieverslag van de CTA. Dit is toegezegd. Hier bestaat behoefte aan. Zorg ervoor dat de huisregels schriftelijk voorhanden zijn, zodat deze ook altijd worden verstrekt; zorg ervoor dat het wachtwoord voor de camera's wordt verkregen, zodat deze in een voorkomend geval ook gebruikt kunnen worden; de bezetting is net als in 2022 zorgelijk (buiten het seizoen en de weekeinden om). Aanbevolen wordt er altijd voor te zorgen dat er een achtervang is in de vorm van een piketdienst, dus dat er ook in de nachten altijd tenminste drie collega's beschikbaar zijn voor de arrestanten/politiezorg. Als gevolg van het bootincident bij Terschelling varen er 's nachts geen watertaxi's meer en is er geen mogelijkheid om arrestanten te vervoeren. Aanbevolen wordt om hier een oplossing voor te bedenken. Zeker buiten het seizoen om, als er maar twee collega's (piket)dienst hebben, is dit problematisch, maar ook op andere momenten, bijvoorbeeld wanneer er meerdere arrestanten zijn. Een deel van dit probleem is dus opgelost wanneer de vorige aanbeveling wordt opgevolgd, maar ook dan wordt aanbevolen een noodoplossing te hebben voor het nachtelijk vervoer van arrestanten naar de vaste wal. Er is moeite gedaan om het desbetreffende commissielid te ontvangen (een uur van tevoren aangekondigd terwijl het bureau gesloten is). Ook was er geduld en flexibiliteit toen ik meldde dat ik vertraging had. BHV zaken verdienen een nieuw startpunt. Verder vraagt de inzet van bodycams om een protocol mijns inziens die bekend is bij de medewerkers. De legionella is twintig dagen terug geconstateerd. Onduidelijk is en welke acties er worden genomen om deze situatie op te heffen en hoe tot die tijd te acteren. Ook hoe zaken lopen als er een arts ingeschakeld moet worden lijkt niet duidelijk via een protocol of checklist te verlopen. Vervangen van het metalen plaatje waarop staat dat er camerabewaking is. Eenduidige en makkelijke methode om dekens te bestellen door het personeel, waar meerdere bureaus mee kunnen werken. Mogelijk eens een ongediertebestrijder laten kijken of er iets te doen is aan de mierenoverlast waarmee men al zes jaren bekend is in dit bureau.

OHK Lemmer

Er is moeite gedaan om mij te ontvangen (een uur van tevoren aangekondigd terwijl het bureau gesloten is). Ook was er geduld en flexibiliteit toen ik melde dat ik vertraging had. BHV zaken verdienen een nieuw startpunt. Verder vraagt de inzet van bodycams om een protocol mijns inziens die bekend is bij de medewerkers. De legionella is twintig dagen terug geconstateerd. Onduidelijk is en welke acties er worden genomen om deze situatie op te heffen en hoe tot die tijd te acteren. Ook hoe zaken lopen als er een arts ingeschakeld moet worden lijkt niet duidelijk via een protocol of checklist te verlopen. Vervangen van het

metalen plaatje waarop staat dat er camerabewaking is. Eenduidige en makkelijke methode om dekens te bestellen door het personeel, waar meerdere bureaus mee kunnen werken. Mogelijk eens een ongediertebestrijder laten kijken of er iets te doen is aan de mierenoverlast waarmee men al zes jaren bekend is in dit bureau.

OHK Wolvega

Het verslag van de laatstgehouden BHV ontruimingsoefening ontbrak. Verder voldeed het inspectiebezoek (voor zover na te gaan zonder de aanwezigheid van arrestanten) aan de inspectienormen

OHK Drachten

Het feit dat er door BHV'ers geen toegang gekregen kan worden voor de OHK is een situatie die een urgente oplossing nodig heeft. Afsproken dat zowel ik als de rondleidster hierop actie ondernemen. Verder behoeft de verbanddoos aandacht. En daarnaast de evaluatie van het ontruimingsplan, de bespreking hiervan in het werkoverleg en de aanbevelingen.

OHK Vlieland

Vlieland heeft een klein bureau met één ophoudkamer en één cel. Deze worden zelden gebruikt. Het bureau is schoon en protocollen worden nageleefd.

Bij inspectie waren er enkele kleine aandachtspunten: 1) de blusmaterialen moeten gekeurd worden, 2) de oogdouche is vervuild en de aanbeveling is deze te vervangen door losse flesjes oogspray, 3) er is behoefte aan lakensets/dekens, 4) het strekt tot de aanbeveling om de losstaande kast in de gang bij de cel en ophoudkamer te vervangen door een vaste kast, 5) de aanbeveling is om bij ingeslotenen de medische checklist te gebruiken.

OHK Weierstraat

Er werd geconstateerd dat opruimen noodzakelijk was van zowel het kastje in de gang bij de ophoudkamers, als van de ophoudkamers zelf, hierop werd overigens direct actie ondernomen.

Het blusmateriaal had al gecontroleerd moeten worden en de locatie heeft geen dekens beschikbaar voor mensen in de ophoudkamers (hierop werd direct actie ondernomen).

Helaas werd opnieuw geconstateerd dat er geen ontruimingsoefening heeft plaatsgevonden. Dit is een punt dat al enkele jaren achtereen geconstateerd wordt; de laatste oefening is van 2018.

OHK Leeuwarden

Op de volle naaldcontainer na, die niet de verantwoordelijkheid is van de arrestantenverzorgers en de onjuist geplakte camerasticker waren er geen bijzonderheden. De BHV oefening is niet doorgegaan door overmacht, maar de dag werd als zeker nuttig besteed om andere BHV te bespreken op locatie.

OHK Rechtbank Groningen

De bevindingen en constatering tijdens de inspectie in 2022 waren ernstig. De resultaten hiervan zijn eind 2022 uitgebreid in aanwezigheid van de verantwoordelijk manager van de rechtbank besproken tijdens het Afstemmingsoverleg. Aangekondigd werd dat in de eerste helft van 2023 een grondige opknapbeurt zou plaatsvinden. Naar aanleiding van deze toezegging werd besloten de inspectie tot eind 2023 uit te stellen terwijl een extra controle binnen een periode van drie maanden meer passend zou zijn. (voor verdere bevindingen zie onder 3.2, Verblijf/huisvesting)

In verband met de ernst van deze conclusies en aanbevelingen is dit verslag versneld besproken met de operationeel specialist arrestantentaken, tevens voorzitter van het Afstemmingsoverleg.

OHK Rademarkt

De oogdouche is tijdelijk buiten gebruik, dit wordt volgens de huismeester snel opgelost. Er dient op korte termijn een controle van de brandblussers te gebeuren. Positief is dat er onderhoud aan de cellen gepland staat, om de veiligheid van de arrestanten te kunnen waarborgen. Dit moet met name het risico op zichzelf kunnen verwonden verkleinen.

OHK Coevorden

Er zijn wel wat aandachtspunten: spullen in de gang, een mobiele telefoon die leeg is maar ook aangesloten is op de intercom van de OHK's, geen warme dekens, er wordt geen medische checklist gebruikt. Er is de laatste twee jaar geen ontruimingsoefening gehouden.

OHK Heerenveen

Er is een aantal aandachtspunten met bijbehorende adviezen; 1. het advies is de medische checklist wel te gebruiken, 2. er moet een controle van de blusmiddelen ingepland worden, 3. dekens en slippers die aangetroffen werden, waarvan onduidelijk is of ze schoon zijn, dienen opgeruimd te worden.

OHK Stadskanaal

In een ruimte met de kluisjes stond een wasmand vol met vieze dekens. Ik heb gevraagd naar de procedure. Een wasbedrijf wordt ingeschakeld om de vieze dekens op te halen. In een andere ruimte waren schone dekens aanwezig. Er zijn drie ophoudkamers van verschillende formaten. Twee ervan waren niet schoon (één had een vuile vloer, de ander had een ondefinieerbare bruine substantie aan de muur zitten). In de gang waar de ophoudkamers zijn, hangt een verbandtrommel zonder datum. In een centrale gang hangen wel 6 BHV tassen. De informatie over een BHV oefening kon men mij niet laten zien, wel werd gezegd dat er een ontruimingsoefening gehouden wordt, maar dat dat niet ieder jaar op deze locatie gebeurt, maar afwisselend op twee bureaus. Al met al zijn er wel aandachtspunten voor dit bureau.

OHK Harlingen

Het bureau en specifiek de ophoudkamers zijn netjes en schoon. Het valt op dat de blusmaterialen niet op tijd gecontroleerd zijn. De controle staat al wel gepland.

OHK St. Annaparochie

Het bureau is in orde, de huismeester laat echt zien dat hij wat doet met de aantekeningen die voorheen wel zijn gegeven. 20 november zal er een vervanging van het stroomnet plaatsvinden op het bureau, het oude systeem schiet af en toe te kort.

OHK Beilen

Van beide OHK werken de intercoms niet. De keuringstermijn van de slanghaspel is verlopen. Er heeft sinds oktober 2021 geen ontruimingsoefening meer plaatsgevonden. De roestvrijstalen stortbak van de oogdouche was sterk vervuild met kalkaanslag.

OHK Parkallee

Het wordt hier tijd om eens serieus aandacht te geven aan de BHV oefening, het verslag daarvan en het bijhouden van de BHV map. Dit was wederom niet op orde.

OHK Klazienaveen

Er zijn veel zaken die voor verbetering vatbaar zijn op het bureau in Klazienaveen. Klaarblijkelijk is aan de aandachtspunten van de vorige inspectie nog onvoldoende aandacht besteed. De volgende aanbevelingen zijn er naar aanleiding van de inspectie van vandaag: De gang naar de OHK leeg maken. De OHK klaar maken voor gebruik door het ontdoen van de meubels die er tijdelijk in zijn geplaatst. Gebruik maken van zakken en formulieren om in beslag genomen spullen van verdachten te registreren en hier geschikte opbergruimte voor te realiseren. Zorgen dat een verdachte niet via kantoorruimte, een balie en een trap naar een Progis ruimte hoeft te verplaatsen. Zorgen dat de brandblussers en verbanddozen voldoen aan de eisen qua controles en houdbaarheidsdatum. Zorgen dat er een BHV'er in dienst is en dat het BHV plan beschikbaar en actueel is. Zorgen dat de intercomfunctie werkt. Overwegen of er dekens op locatie moeten komen.

OHK AVIM Ter Apel

Door de recente vernieling en brandstichting van één verdachte zijn beide OHK's niet in gebruik. De schade zal eerst hersteld moeten worden voordat deze weer beiden dienst kunnen doen als volwaardige OHK's. Een aanbeveling is de regels en afspraken in de gang van de OHK's te hangen en deze na te leven. Zorgen dat er geen loszittende voorwerpen in de gangen staan waar verdachten zich kunnen bevinden zoals damestassen, kratten of containers. Dekens: de ongesaalde dekens verwijderen en laten reinigen. Daarnaast de dekens opslaan dicht bij de OHK's. Zo kun je voorkomen dat er jassen worden verstrekt waar aanstekers of andere ongewenste voorwerpen in zitten. De dienstdoende L.G. is geïnformeerd over de bevindingen.

OHK Delfzijl

De BHV map voldoet wederom niet aan de eisen. Er bleek niemand aanwezig die meer over de OHK'ers en het begeleiden van arrestanten kon vertellen.

OHK Zuidhorn

Een aantal aandachtspunten: 1) de losstaande VEDOMI-box in de gang van de ophoudkamers (deze is direct verplaatst), 2) de blusapparatuur moet gecontroleerd worden, 3) er worden geen dekens verstrekt, 4) de ontruimingsoefening moet nodig herhaald worden. Overigens moet hierbij opgemerkt worden dat het nieuwe bureau in Leek over 3 maanden opgeleverd lijkt te gaan worden, waarna bureau Zuidhorn snel zal gaan verhuizen.

OHK Hoogezand

De volgende onderwerpen verdienen nadere aandacht:

Van de slanghaspel was de uiterste keuringsdatum verlopen (september 2023), van de brandblusser was eveneens de uiterste keuringsdatum verlopen (maart 2023) en de verbandtrommel had in maart 2023 vervangen moeten worden.

Hoewel zelden gebruikt, was de vloer van de douche ernstig vervuild met kalkaanslag.

Door de bijna structurele onderbezetting wordt er niet altijd volgens de geldende regels en procedures gewerkt.

De BHV heeft opnieuw vorm gekregen. De details vragen nog nadere aandacht.

De uitkomst van de inspectie werd ter plaatse met de bedrijfsvoering ondersteuner besproken. Ze gaf aan de geconstateerde aanbevelingen zo snel mogelijk te zullen oppakken.

OHK Haren

De ophoudkamers zien er keurig uit en alle nodige voorzieningen en papieren zijn aanwezig.

De ontruimingsoefening moet zo snel mogelijk ingepland en geëvalueerd worden. Het feit dat er geen gebruik gemaakt wordt van een medische checklist werd direct adequaat opgepakt.

OHK Korreweg

Bureau Korreweg is een klein bureau met twee ophoudkamers. De ontvangst was vriendelijk en de ophoudkamers schoon. De gang van de ophoudkamers was niet voldoende opgeruimd en een bordje met de vluchtroute iig ontruiming ontbreekt. Één van de twee verbanddozen was over datum. De laatste ontruimingsoefening is meer dan een jaar geleden en van deze oefening ontbreekt een verslag. Er dient zo snel mogelijk een nieuwe oefening plaats te vinden, deze dient geëvalueerd te worden en het verslag opgenomen in de BHV map. De gang van de ophoudkamers moet opgeruimd worden, de verbanddoos vervangen en er dient overwogen wordt ook in deze gang de vluchtroute in geval van ontruiming aan te geven.

OHK Veendam

De huismeester is in fulltime dienstverband en kent alle bijzonderheden van het gebouw. Het bureau zag er in zijn geheel schoon en goed onderhouden uit.

OHK Hogeveen

Het bureau Hogeveen is keurig op orde. Aandachtspunten zijn de oogdouche en het houden van de ontruimingsoefening en daarna het maken van een verslag daarvan.

OHK Diamantlaan

Een aanbeveling is dat de personeelsleden meer meegenomen worden in het BHV gebeuren en dat dit ook in de routine van het dagelijks werken op deze locatie geïntegreerd wordt. Bij navraag van het gebruik van een medische checklist wordt verwezen naar de HOVJ. Het advies gegeven ook zo'n lijst op locatie te hebben.

OHK Winschoten

Alle punten is in 2022 tijdens de inspectie zijn geconstateerd zijn intern besproken en opgepakt. De OHK met bijbehorende kamers en gang zien er netjes en opgeruimd uit.

CC Hooghoudt Groningen 1

Het is opnieuw onduidelijk wanneer de laatste ontruimingsoefening is geweest en een evaluatie ontbreekt (zie ook het verslag van oktober 2022).

In de gang staat een krat voor de inname van de oranje leenkleding voor het moment dat de ingeslotene weer in vrijheid wordt gesteld. Dit krat staat los en zou gebruikt kunnen worden als wapen door een ingeslotene. Het advies is om een andere oplossing te zoeken voor deze kleding. Opnieuw wordt de manier waarop medicatie verstrekt wordt aangekaart.

Arrestantenbewaarders die bevoegd noch bekwaam zijn, moeten medicatie delen en lang niet iedereen voelt zich hier senang bij. Het dringende advies is zo spoedig mogelijk over te gaan op een baxter-systeem.

CC Hooghoudt Groningen 2

Er wordt de komende tijd ook aandacht besteed aan een ontruimingsoefening en een bezoek van de brandweer. De medicatieverstrekking op de huidige manier door niet bekwaam medische personeel blijft een punt van aandacht en verbetering. Eerder is al het advies geweest om over te gaan naar verstrekking via het Baxtersysteem. Daarnaast is het advies na de vorige inspectie van de oranje leenkleding (nog) niet opgevolgd om een andere oplossing te zoeken voor het losse krat.

CC Hooghoudt Groningen 3

Na het aanpassen van het brandmeldsysteem, daarvoor is het CC tijdelijk gesloten geweest valt het op de brandblusser al gecontroleerd hadden moeten worden (sept 2023) Dit vraagt

de aandacht. De gesproken arrestanten spraken positief over de behandeling en omgang van de beveiligers.

CC Leeuwarden 1

Alle tijd is genomen voor de inspectie en er heerste een open sfeer. Het was goed om te zien dat de camera in een van de observatiecellen leek te zijn bijgesteld, daar waar in de vorige twee verslagen er melding van was gemaakt dat op die camera het hoofd van de geobserveerde niet zichtbaar was als hij op het bed lag.

Er zijn echter wel de nodige punten geconstateerd, waarbij het de CTA zorgen baart dat er kennelijk een sfeer heerst waarbinnen collega's elkaar onderling niet (kunnen of durven) aanspreken, zie ook de aanbevelingen hieronder.

Aanbevolen wordt ingeslotenen (voor wie geen arts is gewaarschuwd) elke twee uur te controleren én hiervan een registratie te maken in BVH;

De opmerking van een van de aanwezigen (zie hierboven) wekte de indruk dat de sfeer niet is zoals de CTA die graag ziet. Als collega's elkaar onderling niet aan kunnen spreken op naleving van processen, komt dit de veiligheid (en ook het werkplezier) niet ten goede;

De verbanddoos (of de inhoud) in de fouilleringsruimte moet worden vernieuwd;

Er moet zo snel mogelijk een BHV oefening worden gehouden, of het verslag van de laatste oefening moet in de map worden gedaan én de evaluatie moet worden besproken (de aanwezigen waren allen BHV'er, maar waren niet op de hoogte van de eventuele verbeteracties die volgden uit de laatste oefening, waarvan het verslag ontbrak);

Wapens moeten worden afgelegd, het moet worden opgemerkt als dit niet gebeurt en collega's moeten elkaar hierop kunnen aanspreken (collega's 'van de straat' leken laconiek te reageren, zo ondervonden wij).

CC Leeuwarden 2

Nadat we ons hadden aangemeld, duurde het ongeveer 20 minuten voordat wij werden opgehaald. Ondanks het een onaangekondigde controle betreft moet dit veel sneller kunnen. Het cellencomplex zag er verder prima verzorgd uit. De grootste zorg is nog steeds de BHV map, die zoals beschreven nog steeds niet op orde is. Een diepvriesmaaltijd over de datum en een brandhaspel die over de controle datum was. Verder was het positief dat er nieuwe wapenkluisjes geplaatst waren, met begeleidende teksten bij de ingang van het cellencomplex.

CC Balkengracht Assen 1

Na drie eerdere bezoeken waarbij de dokterskamer niet in orde was, is dit nu eindelijk verholpen en ziet die er prima uit.

Ook op BHV gebied was het keurig voor elkaar. Er wordt ook veel aandacht besteed aan de zorg voor personen met verward gedrag.

Zorg dat elk bezoek in BVH gelogd wordt, zodat daar altijd uit blijkt dat een ingeslotene ten minste eenmaal per twee uur is gadeslagen;

Gebruikt de formulieren voor de registratie van bij de fouillering ingenomen zaken en laat die zowel door de ingeslotene als door de politieambtenaar tekenen;

Overweeg de dichte deuren in de douches te vervangen door de oude deuren, waarbij alleen de schaamstreek was afgesloten. Gebeurt dit niet, dan moet er in elk geval een intercom in de douche worden geplaatst;

Gebruik (aantoonbaar) de medische checklist en doorloop die altijd;

De blusdeken in de fouilleringsruimte moest in februari 2018 worden gecontroleerd. Doe dat z.s.m. en wanneer blusdekens geen controles meer zouden behoeven, zorg er dan voor dat de controlesticker wordt vervangen of verwijderd;

Kijk eens goed naar de plaats van camera's en stem af met de collega's waar behoefte aan bestaat (de afstelling nu zou zonder overleg tot stand zijn gekomen).

Conclusies: Nadat we ons hadden aangemeld, duurde het ongeveer 20 minuten voordat wij werden opgehaald. Omdat het een onaangekondigde controle betreft moet dit veel sneller kunnen. Het cellencomplex zag er verder prima verzorgd uit. De grootste zorg is nog steeds de BHV map, die zoals beschreven nog steeds niet op orde is. Een diepvriesmaaltijd over de datum en een brandhaspel die over de controle datum was. Verder was het positief dat er nieuwe wapenkluisjes geplaatst waren, met begeleidende teksten bij de ingang van het cellencomplex.

CC Balkengracht Assen 2

Een aantal zaken viel op: 1. Het blusmateriaal (inclusief de blusdekens) is niet gecontroleerd 2. De logging van het aanzeggen van de camera-observatie was bij een ingeslotene niet in orde 3. De evaluatie van het ontruimingsplan ontbreekt 4. Op het verzoek aan de rechterzijde in de remise een camera te plaatsen lijkt nog geen actie ondernomen te zijn c.q. de camera is niet geïnstalleerd.

CC Balkengracht Assen 3

De structurele onderbezetting (binnen de regio zijn er 20 vacatures) is een reden tot zorg.

De aanwezige blusdekens in het cellencomplex zijn niet gekeurd. Omdat de betrouwbaarheid twijfelachtig is dienen ze verwijderd/vervangen te worden.

De medische checklist wordt als omslachtig ervaren en daardoor niet structureel gehanteerd.

De klimaatbeheersing in de personeelsruimte blijft een aandachtspunt. Dat medewerkers met eigen investering een eenvoudige oplossing proberen te vinden, past niet bij een professioneel en goed uitgerust cellencomplex.

Geconstateerd werd dat de maximale periode van 2 uur bij feitelijke observaties verschillende keren overschreden werd.

Op een verzoek/advies van de medewerkers om een camera aan de rechterzijde in de remise te plaatsen heeft nog geen reactie plaatsgevonden.

3.9b Overzicht van inspectie en locaties

Ophoudkamers

Provincie Groningen:

Groningen/Rademarkt	Groningen/Parkallee	Groningen/Diamantlaan
Groningen/Korreweg	Delfzijl	Hoogezand
Haren	Veendam	Stadskanaal
Winschoten	Uithuizen	Zuidhorn
Ter Apel (AVIM)		

Provincie Friesland:

Leeuwarden	Heerenveen	Koudum
Drachten	Burgum	Joure
Franeker	Bolsward	Wolvega
Oosterwolde	St. Annaparochie	Dokkum
Sneek	Lemmer	Harlingen

Provincie Drenthe:

Assen/Weierstraat	Beilen	Klazienaveen
Emmen	Hoogeveen	Coevorden
Meppel		

Waddeneilanden:

Ameland	Schiermonnikoog	Terschelling
Vlieland		

Cellencomplexen

Leeuwarden	Groningen	Assen
------------	-----------	-------

Rechtbanken

Leeuwarden	Groningen	Assen
------------	-----------	-------

Gerechtshof

Leeuwarden		
------------	--	--

4. Conclusies en aanbevelingen door de CTA

De CTA heeft waardering voor de wijze waarop medewerkers van de verschillende bureaus hebben meegewerkt aan de CTA-inspecties mogelijk te maken. De ontvangst, rondleiding en verstrekte informatie verdienen nadrukkelijk een compliment.

Een aantal onderwerpen uit de inspectieverslagen van 2023 vragen vanuit het oogpunt van de CTA bijzondere aandacht. De volgende onderwerpen kwamen in 2023 bovengemiddeld en bij herhaling terug bij veel inspectieverslagen, zoals:

BHV ontruimingsoefeningen

Op een enkele uitzondering na voldoet geen enkel bureau met OHK aan de gestelde norm dat minimaal 1 x per jaar een ontruimingsoefening moet plaatsvinden en dat het verslag daarvan aanwezig en besproken moet zijn.

Bij een enkel bureau dateert de laatste ontruimingsoefening van vijf jaar geleden.

Bij een ander bureau dat is gehuisvest in het gemeentehuis (Meppel) heeft nog nooit een ontruimingsoefening plaatsgevonden.

Verslagen van de ontruimingsoefeningen zijn niet aanwezig, uit niets blijkt dat dit met medewerkers besproken wordt.

De CTA adviseert om een samenvatting van het verslag via de mail aan de medewerkers bekend te maken en een afschrift van deze mail op te nemen in de BHV calamiteiten/ontruimingsmap.

Medicatieverstrekking cellencomplexen Leeuwarden en Groningen

Alleen het cellencomplex Balkengracht in Assen maakt bij het uitreiken van medicatie aan arrestanten gebruik van het Baxter systeem. Medewerkers zijn niet geschoold in het uitreiken van medicatie. Dit thema is al enkele jaren onderwerp van gesprek. Wanneer dit tijdens inspecties ter sprake komt blijken ook medewerkers zich hier ongemakkelijk bij te voelen.

De CTA adviseert om dit onderwerp nadrukkelijker op de (landelijke) agenda te plaatsen en na vele jaren hierover dit jaar definitief een besluit te nemen.

Gebruik van dekens in OHK

Bij nagenoeg alle bureaus zijn dekens voor arrestanten aanwezig. Wanneer dekens los zijn opgeslagen nabij de OHK valt niet na te gaan hoelang deze deken gebruikt wordt en wanneer deze voor het laatst gereinigd is. Weinig bureaus hebben een protocol/systeem dat gereinigde dekens geseald bewaard worden.

De CTA adviseert een sluitend protocol/systeem te ontwikkelen voor het reinigen en bewaren van gereinigde dekens voor arrestanten.

Veel voorkomende “kleinere” aandachtspunten

Tijdens CTA-inspecties worden vaak kleinere aandachtspunten worden vastgesteld. Het gaat dan om onderwerpen als te veel kalkaanslag in de stortbak bij de oogdouche, een verbanddoos die niet tijdig is vervangen of bv een brandblusser die enkele maanden te laat herkeurd is.

De CTA complimenteert de vertegenwoordiger van het facilitaire bedrijf die in het CTA afstemmings-overleg het initiatief heeft genomen om de huismeesters deze onderwerpen periodiek met een checklist te laten toetsen met als doel dit in 2024 niet meer als aandachtspunt in de CTA-inspectieformulieren aan te treffen.